

ผลของโปรแกรมป้องกันการหกล้มแบบสหปัจจัย ต่อพฤติกรรมการป้องกันการหกล้ม
ของผู้สูงอายุในชุมชน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ.2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ผลของโปรแกรมป้องกันการหกล้มแบบสหปัจจัย ต่อพฤติกรรมการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชน
EFFECT OF MULTIFACTORIAL FALL PREVENTION PROGRAM ON FALL PREVENTION BEHAVIOR
AMONG COMMUNITY - DWELLING OLDER ADULTS

วิทยา วาโย 5736853 NSGN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : นารีรัตน์ จิตรมนตรี, Ph.D. (GERONTOLOGICAL NURSING),
วิราพรรณ วิโรจน์รัตน์, Ph.D. (GERONTOLOGICAL NURSING)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองรูปแบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมป้องกันการหกล้มแบบสหปัจจัย ต่อพฤติกรรมการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชน โดยใช้แนวคิดแบบแผนความเชื่อทางด้านสุขภาพ (Health Belief Model) เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุเพศหญิงและเพศชาย ที่อาศัยอยู่บ้านเป็ด หมู่ที่ 1, 2 ตำบลบ้านเป็ด อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น อายุระหว่าง 60 - 75 ปี จำนวนทั้งสิ้น 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน กลุ่มควบคุม 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน แบบประเมินสภาพสมองเบื้องต้น เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินความเสี่ยงต่อการหกล้มของผู้สูงอายุไทยในชุมชน แบบประเมินความปลอดภัยของสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน และภายนอกบ้าน แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการป้องกันการหกล้ม และ โปรแกรมป้องกันการหกล้มแบบสหปัจจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา chi-square test และ independent t-test

ผลการวิจัย เมื่อเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมการป้องกันการหกล้มภายหลังการทดลอง พบว่าคะแนนพฤติกรรมการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชนกลุ่มทดลอง มากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ($t = - 30.29$, $p = .000$) การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมป้องกันการหกล้มแบบสหปัจจัยของผู้สูงอายุในชุมชน ส่งผลทำให้ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโปรแกรมมีพฤติกรรมการป้องกันการหกล้มดีขึ้น ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้มีการนำโปรแกรมไปใช้อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุ / การหกล้ม / พฤติกรรมการป้องกันการหกล้ม / โปรแกรมป้องกันการหกล้มแบบสหปัจจัย

135 หน้า

EFFECT OF MULTIFACTORIAL FALL PREVENTION PROGRAM ON FALL PREVENTION BEHAVIOR AMONG COMMUNITY - DWELLING OLDER ADULTS

WITTAYA WAYO 5736853 NSGN/M

M.S.N. (GERONTOLOGICAL NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: NARIRAT JITRAMONTREE, Ph.D.
(GERONTOLOGICAL NURSING), VIRAPUN WIROJRATANA, Ph.D.
(GERONTOLOGICAL NURSING)

ABSTRACT

The present study was a quasi-experimental research with a two-group pre-test and post-test design to investigate the effects of a multifactorial fall prevention program on fall prevention behavior among community-dwelling older adults. The Health Belief Model was employed as the conceptual framework of the study. The study sample consisted of 60 male and female older adults aged between 60 and 75 years old who lived in Moo 1 and 2, Tambon Baan Ped, Muang District, Khon Khaen Province, with 30 of them being assigned into the experimental group and the other 30 into the control group. The instruments used in this study were composed of the Barthel ADL Index, the Mini-Mental State Examination (MMSE) (Thai version), the demographic characteristics interview protocol, the Thai-FRAT questionnaire, the safety assessment of internal and external home environment questionnaire, the fall prevention behavior interview protocol, and the multifactorial fall prevention program. Data were analyzed by means of descriptive statistics, chi-square test, and independent t-test.

The study when compared to the post-test mean scores of the subjects in both groups, it was seen that the mean score of the subjects in the experimental group was higher than that of the subjects in the control group with statistical significance ($p < .05$) ($t = -30.29$, $p = .000$) The present study revealed that the multifactorial fall prevention program for community-dwelling older adults were effective to increase fall prevention behavior among older adults. Therefore, it should be promoted for continuous use to prevent falls among older adults in the community.

**KEY WORDS: OLDER ADULTS / FALL/ FALL PREVENTION BEHAVIOR/
MULTIFACTORIAL FALL PREVENTION BEHAVIOR**

135 pages